

*Pavao Ravlić**

POVODOM 80. GODIŠNJICE ŽIVOTA I 30. GODIŠNJICE DOKTORATA PROFESORA EMERITUSA FRANJE RUŽE

Osamdeseta godišnjica života varaždinskog sveučilišnog profesora Franje Ruže 26. listopada i tridesetgodišnjica njegova doktorata 30. lipnja, obje obljetnice u godine 2011., dvije su prigode u kojima mu valja odati počast i priznanje za njegov veliki doprinos u osnivanju, razvitku i napretku Fakulteta organizacije i informatike i Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) u Varaždinu.

Kao Medjimurec, Franjo Ruža je u Čakovcu završio osnovnu školu, nižu gimnaziju i maturirao na Ekonomskoj školi, a svoj visokostručni i znanstveni profil počeo je stjecati i razvijati na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu na kojem je i diplomirao 1958. g. i doktorirao 1981. g. obranivši disertaciju na temu Utjecaj uvjeta privredjivanja na rezultate poslovanja poduzeća pod mentorstvom prof. dr. Franje Krajčevića.

Profesor Ruža je svoju bogatu praksu ponajduže obavljao kao visokoškolski nastavnik: od 1962. do 1974. na Višoj ekonomskoj školi Varaždin na kojoj je bio i direktor; od kraja 1974. do 1993. na Fakultetu organizacije i informatike Varaždin kao izvan-redni i redovni profesor, a u tri mandata i njegov dekan te, napokon, honorarno i u Zavodu za znanstveni rad HAZU u Varaždinu. Paralelno s navedenim dužnostima, Ruža je već 1975. kao dekan Fakulteta bio i član Znanstvenonastavnog vijeća i Skupštine Sveučilišta u Zagrebu, a kasnije i član Odbora za razvoj Sveučilišta te njegove Matične komisije za ekonomiju, od njezina osnivanja do 1996. Na Fakultetu je 1981., s osloncem na Znanstveno savjetovanje Saveza ekonomista Hrvatske o odlučivanju u poduzećima, organizirao i Poslijediplomski studij informacijskih znanosti na kojemu je bio i voditelj i predavač kolegija

* P. Ravlić, redoviti sveučilišni profesor u mirovini. (E-mail: Pavao.Ravlic@xnet.hr)

Poslovna i razvojna politika poduzeća. Iste je godine postao i voditeljem Projekta proslave 800-te obljetnice grada Varaždina u organizaciji HAZU i imenovan predsjednikom Organizacijskog odbora Znanstvenog skupa posvećenog toj jubilarnoj obljetnici. Na osnovi tako široke suradnje, došlo je 1983. g. i do osnivanja Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu, a Odlukom njezina predsjedništva prof. Ruža je imenovan za ravnatelja toga Zavoda. Na toj dužnosti je uspješno radio punih deset godina, do 1993. g., kada je - zbog bolesti - napustio mjesto ravnatelja, ostavši i nadalje članom Znanstvenog vijeća Zavoda i profesorom na Fakultetu do umirovljenja 2002. godine. Kao član Gradskog vijeća Varaždina od 1997.-2001., F. Ruža je izabran za predsjednika Odbora za odgoj, obrazovanje, kulturu, zdravstvo i šport, a kao organizator varaždinskog Festivala baroknih večeri bio je i član i predsjednik njegova Organizacijskog odbora.

Od preostalih sadržaja i rezultata nastavnih i znanstvenih aktivnosti profesora Ruže navodim njegov autorski, uredničko-izdavački rad; projekte; međunarodnu suradnju; odličja i priznanja i, napokon, mišljenja i ocjene znanstvenika - najrelevantnijih poznavatelja njegova profesionalnog i šireg radnog doprinosa.

Kao autor F. Ruža se najprije afirmirao kao suautor knjige Ravlić-Ruža-Vušković: Ekonomika poduzeća, Viša ekonomska škola Pula 1970. i VEŠ Varaždin 1974., a kao jedini autor F. Ruža: Ekonomika organizacija udruženog rada, FOI Varaždin 1981. i F. Ruža Poslovna politika poduzeća, Samobor-Zagreb 1981. S područja izdavačke djelatnosti ističem njegove zasluge za pokretanje, uredništvo i objavljivanje ovih knjiga na VEŠ Varaždin : monografija Viša ekonomska škola Varaždin 1962.-1972., a potom i daljnje monografije pod istim nazivima 1977. i 1982. Bio je pokretač i urednik prvog Zbornika radova Fakulteta organizacije i informatike Varaždin, koji izlazi i danas, a namjena mu je objavljivanje nastavničkih radova, naročito za mlade istraživače i asistente. Takodjer je, kao ravnatelj Zavoda za znanstveni rad HAZU, pokrenuo i izdavanje časopisa RADOVI Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin. To je godišnjak opsega 250 - 350 stranica, a do sada su izašla 22 broja. U njemu, osim nastavnika FOI i Zavoda, svoje radove objavljuju i znanstvenici iz ostalih dijelova Hrvatske i inozemstva: Slovenije, Bosne i Hercegovine, Mađarske i Ukrajine. Za Ružina vodjenja Zavoda pripremljena su i tiskana i značajna djela iz stare i novije hrvatske kulture i povijesti: dva djela Antuna Vramca iz XVI. stoljeća: POSTILA i KRONIKA, a iz XX. stoljeća tiskana je 1993. g. knjiga povjesničara Rudolfa Horvata POVIJEST GRADA VARAŽDINA, nakon što je - zbog embarga - provela 51 godinu čuvanja u bunkeru Gradske knjižnice i čitaonice u Varaždinu. Profesor Ruža je radio i na nizu projekata, Zavoda među kojima najviše financiranih od Ministarstva znanosti od kojih se sada radi na projektu Inteligentne organizacije. Zajedno s akademikom Androm Mohorovičićem više je godina vodio projekt Stvaralački potencijal u funkciji društvenog razvoja Sjeverozapadne Hrvatske. Kao znalac mađarskog jezika zadužen je za suradnju s Mađarskom akademijom znanosti - Centar za ekonom-

ske studije Pečuh (Pecs) na projektu Prometna povezanost Hrvatske s europskim zemljama u funkciji društveno-ekonomskog razvoja Sjeverozapadne Hrvatske.

Medjunarodnu suradnju profesor Ruža je počeo razvijati već kao dekan Fakulteta s Visokom školom za financije i računovodstvo u Zalaegerszegu u Mađarskoj u vidu razmjene i gostovanja profesora-predavača: profesor dr. Endre Toth u Varaždinu, a profesor Ruža u Zalaegerszegu. Veze pak s fakultetima u Sloveniji i u Bosni i Hercegovini traju i danas.

Za svoj tako raznovrsan i plodan rad profesor je Ruža dobio i brojna odličja i priznanja od kojih navodim: 1976. Nagradu 8. svibnja Općine Varaždin; 1979.: Orden rada sa srebrnim vijencem predsjednika SFRJ; 1997.: Spomenicu domovinske zahvalnosti predsjednika Republike Hrvatske; 2005. 14. lipnja: dodijeljeno mu je počasno zvanje profesor emeritus Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu; a 1998. g. Varaždin mu je dodijelio Nagradu Grada za životno djelo.

Mišljenja i ocjene znanstvenika ovako su poantirala obrazovni i znanstveni profil profesora Franje Ruže: prof. dr. Mate Babić, Ekonomski fakultet Zagreb: Prof. dr. Franjo Ruža prošao je kroz svoj radni vijek put od stručnjaka u privredi, profesora više škole, sveučilišnog profesora, organizatora postdiplomskih studija, dekana fakulteta i ravnatelj Zavoda HAZU i svojim radom stekao velike zasluge u širenju ekonomske znanosti i obrazovanju ekonomista... Akademik Andre Mohorovičić, prvi voditelj Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu:... Svi veliki rezultati koji su u Zavodu ostvareni, mnogobrojne izvanredno vrijedne publikacije poput Rada i reprinta temeljnih dijela naše kulturne baštine, djelo su profesora Franje Ruže.

Iz svega navedenog proizlazi da je profesor Franjo Ruža po svom profesionalnom radu najpriznatiji ekonomist, a po sveukupnom djelovanju i najistaknutiji znanstvenik u Varaždinu.